

Landelijke Beroepsgroep
Begeleiders Onderwijs

Beter Begeleiden Jaargang 10, nummer 2

Beter Begeleiden is een uitgave van de Landelijke Beroepsgroep voor Begeleiders in het Onderwijs (LBBO).

De LBBO richt zich op intern begeleiders, jonge-kindspecialisten, ambulante begeleiders, gedragsspecialisten, beeldbegeleiders en specialisten begaafdheid.

LBBO

Leyensweg 113 A5
3721 BC Bilthoven
Telefoon: 085-7606246
E-mail: kantoor@lbbo.nl
Website: www.lbbo.nl

Coördinatie

Petra van de Pol

Eindredactie

Veronique van der Waal, Schrijfveer
Dieuwke van Wijk

Hoofdreductie

Elleke van den Burg-Poortvliet

Redactie

Engelien Houben-Feddema, Josje Jaasma,
Anita de Jong, Nettie Kramer,
Lidy Peters, Joke Verwoerd

Aan dit nummer werkten mee

Anouke Bakx, Anna Bosman, Luk Dewulf,
Liesbeth van Dijk-Lam, Ingrid van Essen, Janny Buma,
Francis van Haandel, Evelyn Kroesbergen, Pim Pollen,
Danielle van Schaik, Sjoerd Verheijden, Margareth de Wit

Beeld

Danielle van Schaik, Engelien Houben-Feddema,
Istockphoto, Stocksy, Tom van Limpt Fotografie,
Twan Wiermans Fotografie

Concept vormgeving

Buitengewoon Concept

Vormgeving/Druk/Sales/Verspreiding

Elma Media B.V.

Oplage

5000

Versijning

Beter Begeleiden verschijnt zes keer per jaar en wordt per post verstuurd naar alle leden van de LBBO.

Copyright 2020

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, overgenomen of openbaar gemaakt, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever is niet aansprakelijk voor enig handelen op grond van de in dit blad gegeven adviezen en/of gedane mededelingen.

Redactioneel

Spiegel

Op bijna elk verjaardagsfeestje is er wel iemand die erover begint: kinderen met labels. 'Élk kind lijkt tegenwoordig iets te hebben. Vroeger kwamen adhd, autisme en dyslexie toch amper voor? Het lijkt wel een modetrend!' Soms ga ik erop in en probeer ik er op een opbouwende manier over te praten. Een andere keer laat ik het gesprek liever aan me voorbijgaan, vooral als ik aan de non-verbale communicatie merk dat de ander toch al een standpunt heeft ingenomen ('Onzin, al die labels!').

Hoe reageer jij in zo'n situatie? Deskundigen denken er verschillend over. Velen zeggen dat de stoornissen er in het verleden wel waren, maar toen nog geen naam hadden. Daar komt bij: veel stoornissen vallen tegenwoordig gewoonweg meer op, omdat er veel van kinderen wordt geëist. Denk aan volle agenda's en de druk om te presteren. Maar er zijn ook experts die vinden dat er inderdaad te snel etiketten worden geplakt, met alle gevolgen van dien, zoals verdienmodellen rondom behandeltrajecten, onnodig medicijnen slikken en een verwrongen zelfbeeld bij kinderen.

In het artikel op pagina 10 zetten hoogleraren Anna Bosman en Evelyn Kroesbergen vraagtekens bij de vele diagnoses dyslexie. Stap voor stap leggen ze uit waarom. Zo stellen ze onder meer dat gebrekkige letterkennis de enige, daadwerkelijk aangetoonde oorzaak van lees- en spellingsproblemen is. Die letterkennis vergaart je toch écht op school, een gebrek daaraan kan niet ontstaan door een stoornis in het kind. Ze houden ons een spiegel voor en schrijven onder andere: dyslexie is geen individueel probleem van een kind, maar een probleem van het onderwijs. Een interessante visie, die je aan het denken zet.

Graag wijs ik je ook op het interview op pagina 6, dat zeker voor intern begeleiders een must is om te lezen. Ook dat artikel houdt je een spiegel voor: wat is jouw positie in de school? Het gaat over een nieuwe visie op het vak, die de LBBO graag onder jouw aandacht brengt. Het gesprek hierover is binnen onze beroepsorganisatie nog lang niet afgelopen. Dus wil je reageren? Graag!

Elleke van den Burg-Poortvliet
hoofdreducteur@lbbo.nl

Inhoud

06 *De ib'er als kwaliteitscoördinator*

Interview met Francis van Haandel en Pim Pollen, die samen met ib'ers een nieuwe visie op interne begeleiding ontwikkelden.

10 *Dyslexie: leesstoornis of onderwijsprobleem?*

Wat als dyslexie geen stoornis is die ín het kind zit, maar wordt veroorzaakt door de kwaliteit van het onderwijs?

15 *Recensie Hut van Haasje*

Een prentenboek voor kinderen met én zonder gehoorprobleem.

16 *Werkhoudingsproblemen*

Volgens Sjoerd Verheijden biedt een zoektocht naar de oorzaken van werkhoudingsproblemen bij leerlingen aanknopingspunten voor de aanpak.

Kindertalentsfluisteraar

Luk Dewulf legt uit wat een kindertalentsfluisteraar is en hoe ook jij aan de slag kunt met talent op school.

27 *Column Sansevieria*

De confrontatie tussen arm en rijk kan door het afschaffen van het kringgesprek niet vermeden worden.

'Samen leren' in het belang van begaafde leerlingen

Leraren kunnen begaafde leerlingen beter begeleiden als onderwijs en wetenschap hun inzichten en krachten beter bundelen, betoogt Anouke Bakx.

Recensie Zo werken wij!

35

Hoe je didactische strategieën kunt bespreken om tot teambrede afspraken te komen.

Nieuw! Bijzondere kinderen

36

In deze rubriek belichten we een bijzondere of zeldzame aandoening, stoornis of eigenschap bij kinderen. Deze keer: het Sotos-syndroom.

Topboek!

39

De must-reads van Janny Buma en Francis van Haandel.

Effectieve communicatie

40

Ingrid van Essen geeft een handreiking voor effectieve communicatie vanuit de transactionele analyse.

Agenda, ledenacties en Onderwijsboek van het Jaar

43